

til 2 Heste, 4 a 6 Røer, osv. — Den ærede Forslagsstiller dvælede udførlig ved Enkelthederne deri, og jeg skal henvise til, hvad han har sagt om Sagens Behandling i Almindelighed. Men nu optaar det Spørgsmaal, om det, uden at vi skride til en Ordning af Lønningsforholdene i det Hele, vil være hensigtsmæssigt at tage denne Bestemmelse ud for sig netop i det nærværende Dieblit? Jeg skal tillade mig at minde om, at der i de senere Aar og særlig i de sidst forløbne Aar har været udbudt et meget stort Antal Præstegaardsjorder til Salg, og i det Mindste saa længe, jeg har været Minister — og jeg tror, det Samme er sket tidligere — har man altid forsøgt at sælge dem i Parceller. Ofte er dette lykkedes, men der har ogsaa ofte viist sig Vanskelighed derved, og Vanskeligheden er da navnlig fremkommen i den Stikfelse, at, naar man f. Ex. havde 10 Parceller til Salg, saa er der blevet gjort Bud paa 1, 3, 5, 7, men ikke paa 2 og 4 osv., i alt Fald ikke rimelige Bud. Man har altsaa været i den Vanskelighed at skulle sige til Præsten: Nu maa Du sælge Stykker som ligge hiit og her paa Din Mark og beholde de øvrige fra hinanden afstikte Stykker. Dette har man ikke godt kunnet gjøre, og Følgen deraf har været, at man har været nødt til at antage Bud, som ere gjorte paa det samlede Areal, naar de have været i og for sig antagelige; men derved er der uregelmæssigt ikke opnaaet det Formaal, som det dog vilde være ønskeligt at opnaa, nemlig at bringe disse Jorder umiddelbart over i de mindre Brugerens Hænder, i hvilke de dog tilsidst lande; thi de, der kjøbe det samlede Areal, ere i Reglen Folk, som senere udstykke det og handle med Jorden. Handelen med disse Jorder er nu i længere Tid gaet meget heldig. Der er solgt mange Jorder til høie, ja tildeels enkeltvis endog til meget høie Priser, men i den sidste Tid er der sket en meget betydelig Standsning heri, og Enhver kan sige sig selv, at Grunden dertil er de nu forhaandenværende vanskelige Pengesforhold. Det er nu for Tiden i det Hele taget vanskeligt at foretage Eiendomsomsætninger. Derfor Noget skal sælges, viser det sig strax, at Prisen er meget trykket, og det har ikke været muligt at antage adskillige af de Bud, som ere gjorte netop i den sidste Tid og navnlig i det sidste Halvaar. Jeg maa ogsaa meget tvivle om, at det nu vil lykkes bedre end hidtil med nogen Virkning at bringe Auktioner i Stand over saadanne Parceller; tværtimod frygter jeg for, at det netop for den mindre Velhavende, som kunde ønske at etablere et mindre Landbrug paa en Parcel af Præstegaardsjord, under de nuværende Forhold vilde være vanskeligt at faae selv den lille Sum til sin Naadighed, som dog altid naa udbetales. Derfor denne Bestemmelse var optagen i en almindelig Lønningslov, saa maatte man jo sige, at man maatte undersøge sig de forskjellige Lidsforholds Virkning,

som maatte indtræde; men et andet Spørgsmaal er, om det er tilraadeligt eller forstandigt netop under de nuværende Forhold at tage denne Bestemmelse ud for sig og søge at gjøre den gjældende ved en særlig Lov. Jeg tilskaaer, at jeg nærer Betænkelse derved. — Med Hensyn til Enkelthederne skal jeg ikke udtale mig udførlig derom, idet jeg vil henvise til, at den Enighed om, hvorledes Paragrafernes Indhold skulde være, til hvilken den ærede Forslagsstiller henviste baade sidste Gang og idag, dog i Grunden ikke er saa stor, som han troede. Jeg vil nemlig bede at sammenligne det ærede Medlems nu foreliggende Forslag med det Forslag, som blev vedtaget i Landstinget den 26de Februar 1876 og derefter sendt herind; man vil da se, at f. Ex. § 12 indeholdt ikke blot Meget, der mangler i det ærede Medlems Forslag, men den indeholdt ogsaa Forslag, som i ikke uvæsentlige Henseender ere forskellige fra, hvad det ærede Medlem har foreslaaet. I dette Tilfælde vilde altsaa de Bestemmelser, som her foreligge, hvis de skulde gennemføres, trænge til at suppleres; saaledes som de ere foreslaaede nu, vilde de neppe kunne gaa uden nærmere Bestemmelser.

Winther: Det kan ikke negtes, at en partiel Reform, hvor der staar en fuldstændig Reform i Udsigt, har sine store Vanskeligheder, og jeg kan meget gjerne indrømme, at der, saaledes som den ærede Minister sagde, kan indtræffe det Tilfælde, at disse enkelte Bestemmelser faae en noget anden Betydning ved at tages særskilt, end hvis de tages i Sammenhæng med Reformen i det Hele taget. Jeg skal meget gjerne indrømme, at der maasse kan gjøres Forbedringer ved de Forslag, som her foreligge — derimod har jeg ikke Noget at indende, derfor har man jo ogsaa Udvalg, der kan behandle et Forslag mere flersidig, end man kan ved sit Forslags Fremsettelse, — men jeg tror, at alle de Bestemmelser, som her ere tilfæde, forberede en endelig Reform, og det er jo det eneste Formaal, jeg har havt med at gjøre Forslaget. — Naar den ærede Minister mente, at det var ved en Inturie, at Ordene „og Bestaffenhed“ ere komne med, da er det ikke blot mig, men det er dette Thing, der har havt Skylden i denne Skjodesløshed, idet nemlig samme Udtryk findes i det Forslag, som er vedtaget af Thinget her. Men igrigt forekommer det mig, at Præsternes nuværende Kaldsbestæftigelse er af et saa forunderligt mangeartet Væsen, at det er meget muligt, at der senere vil blive gjort Forslag til at forandre deres Virksomheds Bestaffenhed. De indtage jo forskjellige Stillinger, som man jo paa anden Maade ved Lov kan søge at fjerne dem fra. De have jo f. Ex. Ting at udføre, som aldeles ikke vedkomme Præstefaldet, jeg vil f. Ex. sige: den hele Bogføring over hvem der sødes etc. Det kunde jo tænkes, at man lagde Sligt